

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 1
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

02.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazınız.
b) 19/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1532585 sayılı yazınız.
c) 21/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1534141 sayılı yazınız.
ç) 25/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1535553 sayılı yazınız.
d) 27/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1537295 sayılı yazınız.
e) 20/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1552481 sayılı yazınız.

7/16622 GK 16
7/19218 GK 47
7/19333 GK 48
7/19334 GK 48
7/19336 GK 48
7/19448 GK 51
7/19637 GK 53
7/20572
7/20582
7/20591

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/16622, Adana Milletvekili Müzeyyen ŞEVKİN'in 7/19218, Bursa Milletvekili Kayıhan PALA'nın 7/19333, Trabzon Milletvekili Sibel SUIÇMEZ'in 7/19334, İstanbul Milletvekili Celal FIRAT'ın 7/19336, Antalya Milletvekili Aykut KAYA'nın 7/19448, Yalova Milletvekili Tahsin BECAN'ın 7/19637 ile Ankara Milletvekili Kürşad ZORLU'nun 7/20572, 7/20582 ve 7/20591 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (31 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ADANA MİLLETVEKİLİ MÜZEYYEN ŞEVKİN'İN 7/19218 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan hasar tespit çalışmaları kapsamında; 11 ilde yaklaşık 15.799 eğitim binasında hasar tespit çalışması yürütülmüş, bu binaların 14.148'i az hasarlı ya da hasarsız, 1.591'i orta veya üstü hasarlı olarak tespit edilmiş, 60 binanın yıkımı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımıza bağlı eğitim yapıları, yapıldıkları tarihteki mevzuata uygun olarak inşa edilmiştir. Ancak doğal etkiler, afetlerden kaynaklı etkiler ve kullanımdan kaynaklı etkiler sonucu binalarda yıpranmalar meydana gelmektedir. Bazı eski yapılar, güncel mevzuatın gerektirdiği performans hedefini sağlayamamaktadır. Bununla birlikte güncel performans kriterlerini karşılayan binalar da mevcuttur.

Bakanlığımızca, 2000 yılı öncesinde (özellikle 1998 yılında çıkarılan Deprem Yönetmeliği öncesinde) yapılmış ve kullanım ömrünü doldurmamış binalarımızın tahkiklerinin yapılmasına öncelik verilmekle birlikte, riskli olabileceği değerlendirilen binalarımızın deprem tahkikleri de ivedilikle yaptırılmaktadır. Yapılan tahkikler sonucu; güncel mevzuata göre deprem etkisi altında sağlaması gereken performans hedefini sağlayamayacağı teknik olarak tespit edilen binalarımızdan güçlendirilmesi teknik ve ekonomik açıdan uygun olanlar boşaltılarak güçlendirilmekte, güçlendirilmesi teknik ve ekonomik olarak mümkün olmayanlar ise boşaltılarak yıkılmakta ve yenisi yapılmaktadır.

Eğitim binalarımız, 2018 yılında yayımlanan Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne ve yürürlükteki diğer mevzuata uygun olarak güçlendirilmekte ve gerekli performans hedefine uygun hâle getirilmektedir. Gerek tahkikler, gerek güçlendirme çalışmaları, gerekse de yeniden yapım işlemleri süreklilik arz etmektedir.

I.ve II. derece deprem bölgesinde 2000 yılından önce inşa edilmiş ve acil müdahale gerektiği tespit edilen 7.201 okuldan 2.897'si için yıkım kararı verilmiş (Bu okulların 500'ü kapalı köy okuludur.), 4.304'ü için güçlendirme kararı alınmıştır.

Okulların tespiti, program dâhilinde üniversitelerden alınan teknik destekler ve müşavirlik hizmeti alımları yoluyla devam etmektedir. Yatırım Programları kapsamında deprem performans hedefini sağlamadığı için yıkılan okul binalarının yerine yenisinin yapılmasına öncelik verilmektedir.

Afet risklerini azaltma kapsamında, Bakanlığımızın 19.03.2021 tarihli ve 2021/13 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Genelgesi gereği, her yıl 01-07 Mart Deprem Haftası'nda *tahliye tatbikatı*, 13 Ekim Dünya Afet Risklerinin Azaltılması Günü'nde *diğer afet türlerine ilişkin tatbikatlar* yapılmakta ve tatbikat raporları Bakanlığımız MEBBİS sistemine girilerek kayıt altına alınmaktadır. Ayrıca, 26.04.2018 tarihli ve 2018/10 sayılı Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması Genelgesi ve Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasındaki "Çocukların Eğitim Süreçlerinin Güvenliğine İlişkin Koruyucu Önleyici Hizmet ve Tedbirlerin Artırılmasına Yönelik İşbirliği Protokolü" kapsamında okullarda eğitim süreçlerinin güvenliğini sağlamak üzere çalışmalar yürütülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin "Denetim hizmetlerinin kapsamı, çeşitleri ve uygulanması" başlıklı 58 inci maddesinde "9) Bakanlık teşkilatı birimleri ile kurumların denetiminin üç yılda bir periyodik olarak yapılması esastır." hükmü bulunmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin “Kurumların denetimi, inceleme ve kontrolü” başlıklı 67’nci maddesinde “(1) Kurumlar, Bakanlık müfettişi Bakanlık müfettiş yardımcısı veya il millî eğitim müdürlüğünce görevlendirilen eğitim müfettişi il veya ilçe millî eğitim şube müdürü/eğitim uzmanı/araştırmacı ile diğer denetim yetkisi bulunanlarca denetlenir... (2) Özel öğretim kurumları, kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldıkları tarihten itibaren en geç 1 yıl içerisinde denetlenir. Kurumların kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldıktan sonraki ilk denetimleri, kurum açılışında inceleme raporu düzenleyenler tarafından yapılamaz.” hükümleri çerçevesinde Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığı ve il millî eğitim müdürlüklerindeki eğitim müfettişleri başkanlıkları tarafından yapılan planlamalar çerçevesinde özel öğretim kurumlarının genel denetimleri yapılmaktadır.

Ayrıca konuyla ilgili olarak 01.08.2023 tarihli ve 80736733 sayılı 81 il valiliğine giden yazımızda geçen “... özel öğretim kurumları ile özel öğrenci barınma hizmeti veren kurumların açılışlarında binalarının İlgi (c) Yönetmelik ve İlgi (d) Yönetmelik gereği depreme karşı sağlam ve dayanıklı olduğuna dair teknik rapor istenmektedir. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli afetlerde yaşananlar dikkate alınarak kurum binaları ile ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerin alınmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda, İlgi (ç) Yönetmelik hükümlerine uygun olarak inşa edilmeyen binalarda faaliyet gösteren kurum binaları ile ilgili olarak;

a) İlgi (ç) Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığına ilişkin kurumların kurucuları tarafından İlgi (c) ve İlgi (d) Yönetmeliklere uygunluğuna ilişkin inceleme yaptırılması,

b) İnceleme sonucunda depreme karşı sağlam ve dayanıklı olmadığı tespit edilen kurumların İlgi (ç) Yönetmelik hükümlerine uygun olan binalara nakledilmesi hususunda;” hükümleri kapsamında tedbirler alınmıştır.

Psikolojik sağlamlık, “travmatik yaşam olayları karşısında bireylerin yasadıkları riskli sürece sağlıklı bir şekilde uyum gösterebilmelerini ve etkin bir şekilde toparlanmalarını” ifade etmektedir. Bu noktada, psikolojik travmanın olası etkilerini azaltan ya da ortadan kaldıran temel unsur ise bireylerin sahip oldukları koruyucu faktörlerdir. Bu faktörler, bireylere özgü kişisel özellikler ya da olası riskler karşısında bireyin psikolojik sağlamlığını artıracak kaynakları (aile, okul, toplum) içermektedir. Travmatik yaşam olayları sonrasında psikolojik sağlamlığımızı korumak amacıyla “Travmatik Yaşam Olayları Sonrasında Okulda Psikolojik Sağlamlık” ve “Travmatik Yaşam Olayları Sonrasında Ailede Psikolojik Sağlamlık” olmak üzere 2 kitapçık, 3 broşür, 1 afiş ve 1 video/animasyon hazırlanmıştır. Okul öncesi ve ilkökul öğrencilerine yönelik salgın hastalık, kayıp, boşanma, yangın, deprem ve sel gibi zorlayıcı yaşam olaylarına ilişkin çocukların psikolojik sağlamlıklarını destekleyici ve güçlendirici 12 hikâye kitabı ile bu hikâye kitaplarının animasyonları hazırlanmıştır.

Zorlayıcı yaşam olayları ile ilgili doğal afet (deprem, yangın, sel, çığ), salgın hastalık, göç, terör, cinsel istismar, intihar ve yasın yer aldığı 10 farklı konuda kademelere özgü 40 psikoeğitim programı hazırlanmıştır. Yine bu konularda 39 broşür ve 32 öğretmen ve veli bilgilendirici sunu içeriği hazırlanmıştır. Bu programlar öğrencilerimizin normalleşme süreçlerine destek sunmak ve psikolojik iyi oluşlarını güçlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu programlar yoluyla, travma sonrası sunulan psikososyal destek ile; travmanın psikolojik ve sosyal etkisini değerlendirerek bireylerin veya grupların stres belirtilerini azaltmayı ve psikolojik dayanıklılıklarını arttırmayı, desteğin sürekliliğini sağlamak ve ani veya uzun vadeli ruh sağlığı sorunlarını önlemek hedeflenmektedir.

“Zorlayıcı Yaşam Olayları Sonrası Öğrenci Psikoeğitim Programı” travmatik olaylar sonrasında öğrencilerin tepkilerini normalleştirmek ve zorlayıcı yaşantıların etkileri konusunda

baş etme becerilerini güçlendirmek amacıyla hazırlanmaktadır. Üç oturum olarak hazırlanacak olan programın temaları “Stres Tepkilerinin Farkındalığı, Olumlu Başa Çıkma ve Geleceğe Yönelik İyimserlik” olmak üzere üç temel düzeyi kapsayacak şekilde oluşturulmaktadır.

Bu program yoluyla, travma sonrası sunulan psikososyal destek ile; travmanın psikolojik ve sosyal etkisini değerlendirerek öğrencilerin stres belirtilerini azaltmayı ve psikolojik dayanıklılıklarını arttırmayı, desteğin sürekliliğini sağlamak ve uzun vadeli ruh sağlığı sorunlarını önlemek hedeflenmektedir.

“Zorlayıcı Yaşam Olayları Sonrası Öğretmen Psikoeğitim Programı” öğretmenlerin travmatik bir yaşam sonrası tepkilerini normalleştirmek ve zorlayıcı yaşantıların etkileri konusunda baş etme becerilerini güçlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. 3 oturum olarak hazırlanan programda temalar “Stres Tepkilerinin Farkındalığı, Olumlu Başa Çıkma ve Geleceğe Yönelik İyimserlik” olmak üzere üç temel düzeyi kapsayacak şekilde oluşturulmuştur.

Velilerimiz için normalleşme süreçlerine destek sunmak ve psikolojik iyi oluşlarını güçlendirmek amacıyla “Zorlayıcı Yaşam Olayları Sonrası Veli Psikoeğitim Programı” hazırlanmıştır. “Zorlayıcı Yaşam Olayları Sonrası Veli Psikoeğitim Programı” travmatik olaylar sonrasında velilerin tepkilerini normalleştirmek ve zorlayıcı yaşantıların etkileri konusunda baş etme becerilerini güçlendirmek amaçlanmıştır. Üç oturum olarak hazırlanan programın temaları “Stres Tepkilerinin Farkındalığı, Olumlu Başa Çıkma ve Geleceğe Yönelik İyimserlik” olmak üzere üç temel düzeyi kapsayacak şekilde oluşturulmuştur. Bu program yoluyla, travma sonrası sunulan psikososyal destek ile; travmanın psikolojik ve sosyal etkisini değerlendirerek velilerimizin stres belirtilerini azaltmayı ve psikolojik dayanıklılıklarını arttırmayı, desteğin sürekliliğini sağlamak ve ani veya uzun vadeli ruh sağlığı sorunlarını önlemek hedeflenmektedir.

Özel eğitim ihtiyacı bulunan, süreğen rahatsızlığı oluşan ve olumsuz yaşantılar sonrasında uzuv kaybı yaşamış çocuklara yönelik de içerik hazırlanmıştır. Zorlayıcı yaşam olayları sonrasında güçleşen hayat şartları dezavantajlı gruplar için daha da sıkıntılı olmaktadır. Bu çocukların hayata adaptasyonlarını sağlamak, ruh sağlıklarını korumak, uzuvlarını işlevsel şekilde kullanabilmelerine yönelik olarak inanç geliştirmeleri, toplumsal yaşama devam etmeleri ve okul devamlarının sağlanabilmesi için bazı özel çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmüştür. Saha deneyimleri ve gözlemler sonucunda da bu öğrencilere yönelik bu gibi çalışmalara ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır. Travmatik yaşam olayları sonrasında tehlike ya da risk altında olmak, yaşanan olaya bir anlam verememek, olayın olumsuz etkilerinden nasıl korunacağını bilememek ve olay sonrasında ortaya çıkan farklı zorluklar karşısında belirsizlik yaşamak özellikle çocuk ve ergenlerde çeşitli travmatik stres tepkilerinin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu doğrultuda özel eğitim ihtiyacı bulunan, süreğen rahatsızlığı oluşan ve olumsuz yaşantılar sonrasında uzuv kaybı yaşamış çocuklara yönelik çalışmalar yapılması önem arz etmektedir. Bu gibi zorlayıcı yaşam olayları sonrasında özel eğitim ihtiyacı bulunan, süreğen rahatsızlığı oluşan ve olumsuz yaşantılar sonrasında uzuv kaybı yaşamış çocuklardan ileri düzeyde etkilenen öğrencilerle yapılacak olan çalışmalarda kullanılmak üzere içerik hazırlanmıştır.

Dünyanın her yerinde çocuk, ergen ve yetişkinler, deprem, sel, kasırga, heyelan, yangın, savaş, göç, terör olayları, cinayet, taciz ve tecavüz, ulaşım kazaları, yanardağ patlaması, toplumsal şiddet olayları, açlık ve benzeri çok çeşitli travmatik yaşam olaylarına maruz kalmaktadır. Travmatik yaşam olayları sonrasında tehlike ya da risk altında olmak, yaşanan olaya bir anlam verememek, olayın olumsuz etkilerinden nasıl korunacağını bilememek ve olay sonrasında ortaya çıkan farklı zorluklar karşısında belirsizlik yaşamak özellikle çocuk ve

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ergenlerde çeşitli travmatik stres tepkilerinin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu gibi zorlayıcı yaşam olayları sonrasında ileri düzeyde etkilenen öğrencilere yönelik de “Travma Sonrası Grup Temelli Müdahale (TS-GTM)” programı hazırlanmıştır.